

Aktiv Patientstøtte

Aktiv patientstøtte har kørt som et nationalt finansieret forskningsprojekt i 2017-2019 gennem bloktilskud. Formålet med Aktiv Patientstøtte har været at afprøve en indsats målrettet sårbare patienter med hyppig kontakt til sundhedsvæsenet. Indsatsen har haft til formål at mindske de akutte kontakter og reducere antallet af genindlæggelser, samt øge mestringssevne og livskvalitet hos borgere i målgruppen.

I 2020 overgik Aktiv patientstøtte fra forskningsprojekt til almindelig drift, imens man afventede forskningsresultaterne af projektet. Forskningsresultaterne blev offentliggjort d. 17 maj 2022. Danske Regioner har på baggrund af projektets forskningsresultater besluttet, at Aktiv Patientstøtte ikke skal fortsætte som nationalt program, og projektet ophører dermed pr. 31. december 2022.

Forskningsresultaterne viser, at indsatsen ikke har haft nogen effekt på indlæggelser eller akutte kontakter til sundhedsvæsenet. Subgruppeanalyserne viser, at indsatsen måske reducerer indlæggelser hos patienter med diabetes, men dette er en hypotese som endnu ikke er blevet testet. Hverken køn, alder, uddannelsesniveau eller civilstand ser ud til at have betydning for effekten på indlæggelser. Det samme gælder for hjertesygdomme, lungesygdomme og bindevævssygdomme. Der er påvist en stigning i kontakter til psykolog og speciallæger, samt et øget forbrug af beroligende og angstdæmpende medicin.

Indsatsen har haft en signifikant positiv effekt på fysisk og mental livskvalitet, samt mestringssevne. Effektstørrelserne er imidlertid beskedne, og på gruppeniveau er effekten væsentligt mindre end kriteriet for at udgøre en klinisk mærkbar forskel. Det kan være udtryk for individuelle forskelle på, hvor meget de enkelte deltagere profiterer af indsatsen. Det har ikke været muligt at identificere, hvilke individuelle karakteristika, der har været udslagsgivende herfor.

Indsatsen har ikke haft nogen effekt på driftsomkostninger. Der ses en tendens til, at indsatsen har medført en stigning i de totale omkostninger per deltager. Sammenholdt med indsatsens afledte effekter, vurderes indsatsen til ikke at være omkostningseffektiv.

I den kvalitative evaluering af forskningsprojektet, beskriver borgerne i interventionsgruppen at opleve en øget følelse af selvtillid, livskvalitet og handlekompetencer, afledt af indsatsen. De beskriver, at den kontinuerlige kontakt til en fast sygeplejerske har dannet grundlag for en gensidig tillid sygeplejerske og borger imellem, og at de oplever en større tro på egne evner til at varetage helbredsproblemer, samt tage ansvar for at løse dem.

Det konkluderes i forskningsrapporten, at de små effektstørrelser i livskvalitet og mestringssevne, den manglende forebyggelse af indlæggelser samt den manglende omkostningseffektivitet ikke ansporer til generel implementering af Aktiv Patientstøtte i den nuværende form.

Med afsæt i forskningsresultaterne anbefales det, at Aktiv Patientstøtte afsluttes i Region Midtjylland ved projektets ophør den 31. december 2022. Det anbefales, at der i forbindelse med afviklingen af Aktiv Patientstøtte igangsættes en proces i regi af udvalg for lighed i sundhed, hvor der med afsæt i erfaringer og læringer fra Aktiv Patientstøtte arbejdes videre med initiativer som har til formål at løfte sundheden for borgere med hyppig kontakt til sundhedsvæsenet, og hvor barriererne overfor sundhedsvæsenet kan være en udfordring.

En fortsat drift af Aktiv Patientstøtte efter udgangen af 2022 vil samtidigt fordre en række udviklingsopgaver, som skal afvikles før dette er muligt.

Der er ikke længere lovhjemmel til at udvælge og invitere patienter til indsatsen på samme måde som i forskningsperioden, da Aktiv Patientstøtte ikke længere er et forskningsprojekt. Hvis Aktiv Patientstøtte skal fortsætte i drift, vil det kræve, at personalet på regionens hospitaler inddrages, med henblik på at muliggøre invitation af patienter til indsatsen. Der bør i forbindelse hermed tages højde for det pres der i dag er på sundhedsvæsnet og det sundhedsfaglige personale.

Derudover ophører Region Midtjyllands kontrakt med journaliseringssystemet M4 pr. 31. december 2022. M4 er i forsknings- og driftsperioden for Aktiv Patientstøtte blevet anvendt til journalisering, samt automatisk udsendelse af invitationer. Der vil derfor forelægge en proces, hvor Aktiv Patientstøtte skal overgå til EPJ. Der kendes på nuværende tidspunkt ikke til et system som kan substituere processen for automatisk udsendelse af invitationer.

Da Aktiv Patientstøtte ikke har nogle påviste effekter på indlæggelser og effekterne på livskvalitet og mestring ikke udgør en klinisk mærkbar forskel, vil der følge en proces, hvor det skal afgrænses hvilke patienter, der fremadrettet skal udvælges til indsatsen. Dette kræver en justering af prædiktionsmodellen, som udvælger patienter til indsatsen. Derudover skal datagrundlaget for prædiktionsmodellen opdateres. Det vil i denne periode ikke være muligt at anvende prædiktionsmodellen til at udvælge patienter. Det estimeres, at denne proces vil tage 3-4 måneder.

Ved en videreførelse af Aktiv Patientstøtte som driftsenhed i 2023 vil nogle af de tidligere udgifter til indsatsen ophøre, da det ikke længere er et nationalt forskningsprojekt. Det forventes derfor, at der overordnet vil være færre udgifter til indsatsen. Det estimeres, at drift af Aktiv Patientstøtte i 2023 vil koste ca. 9,2 mio. kr. Dette beløb omfatter løn til 16 sygeplejersker, heraf 2 koordinerende og én ledende sygeplejerske, kontorhold, kørsel, udsendelse af invitationer, og understøttelse af prædiktionsmodellen. Hertil forventes der at være en række engangsomkostninger forbundet med de udviklingsopgaver der vil være i forbindelse med at forlænge indsatsen, herunder til udvikling af nyt system til udsendelse af invitationer, oprettelse af Aktiv Patientstøtte i elektronisk patientjournal, justering af prædiktionsmodellen samt eventuel administrativ understøttelse af udviklingsarbejdet.